

Eveniment

Actorul George Motoi, premiat pentru întreaga carieră la TIFF.

»Pagina 3

InterogaTIFF

Marin Karmitz, invitat special la TIFF 2011.

»Pagina 5

InterogaTIFF

Barry Gifford, scenaristul lui Lynch și Lucian Georghescu.

»Pagina 9

APERITIFF

Publicație oficială a TIFF

#9

Sâmbătă, 10 iunie, 2011

www.tiff.ro | www.tiff.tv

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL DE FILM TRANSILVANIA

EDIȚIA 10, 3-12 Iunie 2011
CLUJ-NAPOCA

English Pages: 12 - 13

Prezentat de:

BANCA TRANSILVANIA

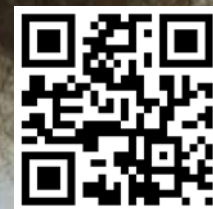
TIFF 2011 o omagiază pe Jacqueline Bisset

Actrița britanică Jacqueline Bisset se află la Cluj și va primi astăzi în cadrul Galei Premiilor TIFF, Premiul Special pentru Contribuția Adusă la Cinematografia Mondială.

Frumoasa britanică a încarnat pe celoid un soi de *femme fatale* aparte: un fizic care-ți taie răsuflarea, o privire magnetic albastră și o minte de bărbat. Actrița, venită la Cluj s-a dovedit cel mai volubil din lume. Privind înapoi, pe fast forward, cariera ei e punctată de roluri care au coincis cu veritabile cotituri în cinema. După o primă parte a carierei marcată de roluri principale care mizau pe frumusețea și sensibilitatea sa, Jacqueline Bisset a reușit să-și folosească experiența pentru a crea roluri de compoziție în a doua jumătate a carierei. Începîndu-și cariera în film la jumătatea anilor '60 cu roluri mici, s-a făcut remarcată în *Two for the Road* unde a jucat alături de Audrey Hepburn, primind apoi tot în 1967 un rol în parodia după seria James Bond, *Casino Royale* cu David Niven și Peter Sellers. În rolurile din *The Detective* (alături de Frank Sinatra) și *Bullit* (alături de Steve McQueen) a contribuit la rotunjirea protagoniștilor, contrabalansînd latura violentă a personajelor cu ingenuitatea sa. *La nuit américaine* în regia lui Truffaut și *Murder on the Orient Express* în regia lui Lumet (alături de Michael York, un

alt laureat al premiului TIFF 2011 pentru întreaga carieră) i-a adus recunoașterea la nivel european. La conferința de presă, Jacqueline Bisset a spus despre el: "Michael York e o persoană extraordinară, iar actorii tineri ar avea ce să învețe de la el." După scena subcavatică provocatoare din *The Deep* (1977) actrița britanică a atins star status-ul și în industria hollywoodiană. Rolul scriitoarei din *Rich and Famous* (pe care îl consideră unul dintre cele mai importante din cariera sa pentru că a trebuit să fie ea însăși) i-a adus aprecierea criticilor. Recunoaște că rolul său preferat este cel al Annei Karenina într-o ecranizare pentru televiziune alături de Christopher Reeve. Dintre cineaștii români, actrița îl apreciază pe Radu Mihăileanu cu care a colaborat la foarte apreciatul *Le Concert*, spunînd că s-a gîndit la Polanski cînd l-a văzut "lucrînd cu actorii cu precizia și energia lui euforică." Jacqueline Bisset va fi prezentă azi la cinematograful Florin Piersic, de la ora 18.00, la proiecția filmului *Ceremonia* (în regia lui Claude Chabrol) pentru care a fost nominalizată în 1996 la Premiul César pentru cea mai bună actriță într-un rol secundar.

- Radu Meza

Cinematografele
TIFF

Cinema Florin Piersic
Piața Mihai Viteazul 11

**Casa de cultură a
studenților**
Piața Lucian Blaga 1-3

Cinema Victoria
B-dul Eroilor 51

Cinema Arta
Universității 3

Odeon Cineplex - Sala 1
Odeon Cineplex - Sala 4
Odeon Cineplex - Sala 5
Odeon Cineplex - Sala 6
Polus Center Cluj,
Avram Iancu 492-500,
Comuna Florești

Ursus Open Air
Piața Unirii

Mănăstur Open Air
terenurile de sport,
zona complexului Nora

Centrul Cultural Francez
I.C. Bratianu 22

Marty Cafe
Victor Babeș 39

Galerie Muzeul de Arta
Piața Unirii 30

Boiler Club
Henri Barbusse 59-61

DONCAFÉ

AperiTIFF

Redactor șef:
Laura Popescu

Redactori:
Cristi Mărculescu, Anca Grădinaru, Mark Racz,
Radu Meza, Raluca Bugnar, Andra Szasz

Pagina de engleză:
Martin Blaney, Jay Weissberg, David Robinson

Reporteri:
Oana Moisil, Paul Boca, Mihaela Ursan

Fotografi:
Răzvan Șut, Vlad Gherman

Graphic design:
Carmen Gociu

Ilustrație:
Matei Branea

Distribuție:
Ionuț Husti

Tipărit la:
Media Pro

InterogaTIFF

Alexandru Abagiu: Less is more!

Less is more în machiaj, e adevărat?

Less is more e și parola de funcționare a cabinei de machiaj L'Oréal Paris de aici, din cadrul festivalului TIFF 2011. Și *less is more* e, de obicei, parola de funcționare pentru L'Oréal, partenerul festivalurilor de film. Atunci când vorbim de frumusețea starurilor de cinema, vorbim de femei care trebuie să-și arate frumusețea naturală, să se prezinte pe ele așa cum sînt, ca după aceea regizorul să și le poată imagina în rolurile pe care ei le doresc, în pielea personajului, ca să poată să-l portretizeze. Și atunci o actriță, după părerea mea, trebuie să fie foarte naturală și să pună accent pe acest lucru.

Așadar, machiajul e un fel de jurnal vizual pe care îl are fiecare...

Un jurnal vizual și o galerie de look-uri, dacă ar fi să spunem asta. Pentru actori, actrițe în special, sînt personajele pe care le joacă, prin intermediul machiajului, prin intermediul coafurii intră mai bine în pielea personajului pe care îl joacă, dar, în egală măsură, atunci când vorbim de machiaj pentru ele însele, e acea variantă îmbunătățită, acea variantă care să camufleze micile imperfecțiuni și care să le facă să se simtă bine în pielea lor în ziua respectivă.

Din perspectiva asta, cît de importantă este frumusețea exterioară?

Cred că joacă un rol important, dar nu frumusețea exterioară e cea mai importantă și îți dau un exemplu concret: mi-a fost dat să lucrez în acest an pentru a doua oară deja

în culisele festivalului de film de la Cannes cu Jane Fonda, care, din punctul meu de vedere, e o femeie frumoasă fizic, dar extrem, extrem de frumoasă din punctul de vedere al personalității, din punctul de vedere al lucrurilor pe care le ține în această carcasă exterioară. Și atunci, pentru mine, ea a fost exemplul clar că dacă îți cont de ceea ce emană persoana respectivă, din interior spre exterior, dacă îți cont de cum te influențează pe tine flerul ei, atunci ai de-a face, cu siguranță cu o experiență unică, care ți-a fost dată la un moment dat, pe baza cunoștințelor tale de profesionist, înspre un rezultat care îți va plăcea și ție, îi va plăcea și ei.

Pînă acum ai reușit să vezi niște filme la TIFF?

Am văzut în prima seară cînd am venit *In a better world*.

Te-a impresionat vreun machiaj din acest film?

Culmea, *In a better world* m-a impresionat foarte mult prin simplitatea vizuală a personajelor și asta e un look foarte greu de controlat și foarte special, pînă al urmă. Cred că e foarte important să poți să joci nota de naturalețe, nota de *Nu am machiaj pe față, sînt o persoană naturală* deși toți actorii din acel film aveau de-a face cu machiajul, aveau de-a face cu toate aceste mici artificii care ucideau strălucirile de pe față, în mediul controlat cinematografic - vorbim de reflectoare, vorbim de camere speciale, vorbim de filtre, vorbim de panouri solare, de tot felul de lucruri care joacă un rol important în a obține acea imagine perfectă, acea imagine care, iată, în cazul acestui film a și obținut premiul Oscar.

Are creativitatea limite în machiaj? Fie pentru actori și actrițe, pe scene, fie pentru oamenii din viața de zi cu zi...

Creativitatea, după părerea mea, ar trebui să aibă limite, ar trebui să existe semn de Interzis la anumite răscruci de drumuri, pentru că foarte multe femei din România tind să abuzeze de machiaj într-o direcție pe care nu o controlează și pe care adesea n-o înțeleg. Trebuie mai întii să învețe să se adapteze. Cel mai important e să știi să porți look-ul respectiv. Sînt foarte multe femei care nu se machiază în mod normal și care atunci cînd se întilnesc cu un make-up artist sau cu o situație specială încearcă look-uri extreme, exagerate, lucruri pe care le-au văzut, lucruri care le-au fascinat la un moment dat în reviste, dar care din păcate sînt look-uri care nu li se potrivesc și look-uri pe care nu vor ști să le poarte. Înăuntrul lor nu există condimentul care să activeze look-ul respectiv, nu vor ști să-l facă purtabil, cumva adaptat personalității lor și atunci e ceva fals, ceva care va ieși și mai mult în evidență, care va atrage atenția asupra ei într-un fel negativ.

Cum a început colaborarea ta cu L'Oréal?

Colaborarea mea cu L'Oréal a început în urmă cu 7 ani, strict cu brandul L'Oréal, pentru că deja lucram cu alt brand care se află sub aceeași umbrelă - vorbim de Maybelline - destinat unui public mult mai tînr. A fost o evoluție firească pentru mine, îmi doream puțin mai mult în materie de clasic și vroiam să ajung la femeia modernă, matură, care știe ce vrea, care aspiră la frumusețe și care aspiră la acel look puțin glam, care este asemuită în cazul nostru, în cazul L'Oréal, cu starurile de cinema, cu manechinele care au ajuns să facă cinema și cu lumea aceasta fabuloasă a frumuseții, pînă la urmă.

- A consemnat Andra-Daria Szasz

TIFFashion

Jurnalul unui top-model

Documentarul regizat de Sara Ziff și prietenul ei, Ole Schell e un jurnal video presărat cu testimoniale filmate pe durata a patru ani care prezintă într-o notă foarte personală viața din spatele glamului prezentărilor de modă. Comentariile Sarei sînt susținute de experiențele sale și ale colegelor de breaslă, mereu sub presiunea unei industrii în care femeile sînt obiectivate, rulate rapid, începînd de la vîrste de 14 sau chiar 12 ani. Undeva pe palierul de mijloc al industriei, participînd la show-uri ale unor creatori de primă mînă, primind salarii mari, dar rămase

cumva în anonim, top-modelele par tot mai angoasate pe măsură ce realizează că rolul lor în industrie e pasager și că o carieră de lungă durată nu e posibilă pentru cele mai multe dintre ele. Filmul construit pe concluziile unui top-model care decide să-și găsească alt drum în viață e preponderent critic la adresa lumii modei, atacînd unele dintre stereotipurile existente. Vizibila lipsă de experiență (la nivel tehnic și de structurare) a realizatorilor conferă autenticitate filmului care a fost aclamat ca o frescă realistă și sinceră a carierei de top-model, cu toate beneficii-

le, satisfacțiile și mai ales problemelor pe care aceasta le implică. Sara Ziff formulează simplu teza *Jurnalului unui top-model*: "De ce să fii o recuzită în povestea altcuiva cînd poți spune propria ta poveste." Proiecția specială are loc în cadrul TIFFashion la Cinema Victoria în prezența top-modelului Diana Dondoe.

- Radu Meza

TIFFashion

InterogaTIFF / Q&A

Maarten Mertens,
actor în Oxigen

Oxigen-ul Belgian e pînă filmul în competiție cu punctajul cel mai mare în voturile publicului. Actorul Maarten Mertens a stat de vorbă cu spectatori de Cinema Victoria.

Cum l-ai cunoscut pe Hans van Nuffel, regizorul filmului?

Sînt prieten cu Stef Aerts, actorul care-l interpretează pe Tom, personajul principal. Am lucrat împreună în teatru pentru multă vreme, iar oamenii ne spun că semănăm destul de mult și că parcă sîntem frați. După ce Stef a fost selectat pentru rolul din film, i-a spus lui Hans că are un prieten care seamănă cu el și așa am

ajuns să joc rolul fratelui lui Tom. A fost o colaborare foarte intensă, mai ales că Hans e și el un pacient, avînd o boală similară cu eroii din film, pentru el fiind destul de straniu să filmăm aproape tot filmul într-un spital. Deși afecțiunea lui nu e atît de gravă ca a celor din film, povestea e parțial bazată pe viața lui.

Ați cunoscut oameni reali care sufereau de boala prezentată în film?

Da, am cunoscut mulți pacienți și am fost foarte impresionat de ei. Deși au probleme foarte mari, au o energie pe care eu nu o am, de exemplu. Am cunoscut o fată de 18 ani cu o ener-

gie mentală deosebită, deși, între fiecare două cuvinte pe care le rostea, trebuia să facă o pauză, pentru că efortul fizic era prea mare. Pentru ei, totul e mai intens, toate deciziile legate de familie, de a face copii, de a merge la școală, ținînd cont că totul se poate termina mai repede decît pentru restul oamenilor.

Cum te-ai pregătit pentru rol?

Pacienții cu boli de plămîni pierd foarte mult în greutate, așa că am avut un dietetician care ne-a prescris, timp de două luni, o dietă foarte strictă, care te lăsa să mănînci foarte puțină carne, cîteva legume și multă supă și la urmă am slăbit foarte mult. Ce înseamnă titlul original (n.r. Adem)?

Adem se referă la actul de a inhala aer, înseamnă suflare, nu are legătură cu substanța pe care o respiri.

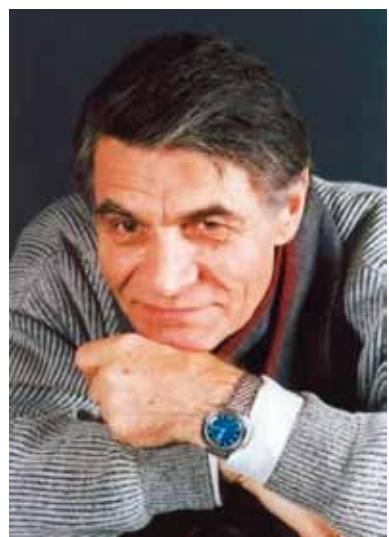
Imaginea și muzica sînt foarte spectaculoase. Cum le-ați realizat?

Directorul de imagine, Ruben Impens, care are doar 27 de ani, e probabil cel mai talentat profesionist pe domeniul său din Belgia, și cred că a făcut o muncă genială în a găsi cea mai bună imagine foarte clară, septică dar totuși caldă pentru locațiile noastre, în mare parte spitale. Muzica a fost realizată de un compozitor olandez, Spinvis, el fiind unul dintre idoli mei în materie de muzică, în parteneriat cu un muzician din trupa Hooverphonic.

— A consemnat Mark Racz

Eveniment

George Motoi

TIFF 2011 îl omagiază pe actorul român George Motoi cu Premiul pentru întreaga activitate, oferit unei personalități din cinematografia autohtonă. Actorul și regizorul român a absolvit Institutului de Artă Teatrală și Cinematografică București, fiind ulterior distribuit în roluri memorabile în teatru și film. S-a consacrat în teatru la nivel național cu rolul bufonului din comedia shakespeariană *A douăsprezecea noapte* în regia lui Vlad Mugur. Prelund conducerea naționalului din Cluj, marele regizor îl convinge să-l urmeze și-l distribuie în *Caligula* lui Camus, rol în care probabil publicul clujean îl mai ține minte. De Cluj îl mai leagă și colaborarea cu Florin Piersic în seria Mărgelatu (jucînd rolul lui Delvos în cinci dintre cele

6 filme din serie). Recunoaștere internațională a venit cu marele premiu la Festivalul de la San Remo pentru filmul *Adela* în regia lui Mircea Veroiu. Ca regizor de teatru, George Motoi a realizat spectacole la teatre din toată țara dintre care amintim *Doi pe un balansoar* de Gibson, *Vlaicu Vodă* de Davila, *Gaițele* de Kirîțescu, *Ultima oră* și *Steaua fără nume* de Sebastian. Filmografia sa cuprinde peste 40 de roluri dintre care trebuie să amintim colaborările cu regizoarea Malvina Urșianu (*Trecătoarele iubiri*, *Liniștea din adîncuri* și *Întoarcerea lui Vodă Lăpușneanu*). Azi la Cinema Arta, la ora 15.00, îl puteți revedea pe George Motoi în cel mai cunoscut rol al său la proiecția specială a filmului *Întoarcerea lui Vodă Lăpușneanu*.

Votul publicului

Competiție

Oxigen/Oxygen 4.46/215
Potopul/The Flood 4.23/176
Principii de viață/ Principles of Life 4.20/232
Imperialiștii n-au murit!/The Imperialists are Still Alive! 3.94/212
Vulcanul/Volcano 3.94/156
Fara cale de-ntors/Sin Retorno

3.85/146
Tăcerea/Silence 3.78/235
Aleea regelui/King's Road 3.63/279
Proiectul fără titlu al lui Khartik Krishnan/The Untitled Khartik Krishnan Project 3.21/178
O simbătă obișnuită/Innocent Saturday 3.11/120

O viață însemnată/ La vida util 3.08/187

Barometru general

Vitus/ Vitus 4.82/347
Pina/Pina 4.73/451
Balanța/The Oak 4.72/164
Într-o lume mai bună/In a Better World 4.67/452

Program / simbătă / 11 iunie

CINEMA FLORIN PIERVIC

11:00 - 101'
Potopul / The Flood
Israel, Canada; Guy Nattiv; Competiție [811]

13:30 - 90'
Pulsar
Belgia; Alex Stockman; Focus Belgia [812]

15:30 - 113'
Dacă bobul nu moare / If The Seed Doesn't Die
România; Sinisa Dragin; Proiecție în cadrul zilelor filmului românesc [813]

18:00 - 112'
Ceremonia / La Cérémonie
Franța, Germania; Claude Chabrol; Proiecții Speciale [814]

21:00 - 96'
Fratele / Hermano
Venezuela; Marcel Rasquin; Piața Unirii [815]

23:30 - 88'
Czukor Show
Ungaria, Suedia; Tamas Domotor; Ziuu Maghiară [816]

CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR

16:00 - 106'
Fără cale de-ntors / Sin Retorno
Argentina, Spania; Miguel Cohan; Competiție [821]

18:30 - 100'
Muntele roșu / Tilva Roš
Serbia; Nikola Lezaic; Wasted Youth [822]

21:00 - 133'
Drumul de întoarcere / The Way Back
S.U.A.; Peter Weir; Proiecții Speciale [823]

CINEMA VICTORIA

10:00 - 95'
Școala noastră / Our School
S.U.A., Elveția; Mona Nicoara, Miruna Coca-Cozma; Proiecții Speciale [831]

12:30 - 83'
Maimuțe / She-Monkeys
Suedia; Lisa Aschan; competiție [832]

15:00 - 80'
Jurnalul unui top-model / Picture Me
S.U.A.; Ole Schell, Sara Ziff; Ce se intampla, documentarul? [833]

17:45 - 101'
Visul lui Adalbert / Adalbert's Dream
România; Gabriel Achim; Proiecție în cadrul zilelor filmului românesc [834]

19:30 - 83' **Maimuțe / She-Monkeys**
Suedia; Lisa Aschan; competiție
13' **Vânătoare de zâne / Fairycatcher**
Irlanda; Umbre scurte metraje [735]

20:30 - 90' **Război civil / Guerra Civil Portugalia**, Pedro Caldas
24', Peisaj urban cu fată și avion / Urban Landscape with Girl and Plane, *Portugalia*, Focus Portugalia [835]

23:15 - 57' **Tata a făcut filme erotice / Dad Made Dirty Movies**
Bulgaria, Germania; Jordan Todorov; Ce se intampla, documentarul?
92' **Orgia mortilor / Orgy of the Dead***
S.U.A.; D.A.C. Stephen; Proiecții Speciale [836]

CINEMA ARTA

10:00 - 60'
Film pentru prieteni / A film for friends, România; Radu Jude

54' **Petrecere și concurs în Ciupelnița / Party and Contest in Ciupelnița**
România; Liviu Săndulescu; Proiecție în cadrul zilelor filmului românesc [841]

12:45 - 87'
Periferic / Outbound
România; Bogdan Apetri; Proiecție în cadrul zilelor filmului românesc [842]

15:00 - 140'
Întoarcerea lui Vodă Lăpușneanu / The Return of the Banished
România; Malvina Urstanu; Proiecții Speciale [843]

18:00 - 76'
După-amiaza unui tortionar / The Afternoon of a Torturer
România, Franța; Lucian Pintilie; 100% Lucian Pintilie [844]

21:00 - 97'
Tinerete ingrată / Wasted on the Young
Australia; Ben C. Lucas; Wasted Youth [845]

23:15 - 105'
Picco*
Germania; Philip Koch; Wasted Youth [846]

ODEON CINEPLEX - SALA 1

12:30 - 85'
Marieke, Marieke
Belgia, Germania; Sophie Schoukens; Focus Belgia [881]

15:00 - 67'
O viață însemnată / La vida util
Uruguay, Spania; Federico Veiroj; Competiție [882]

17:30 - 99'
O simbătă obișnuită / Innocent Saturday
Rusia, Germania, Ucraina; Alexander Mindadze; Competiție [883]

20:00 - 148'
7 păcate iertate / 7 Sins Forgiven
India; Vishal Bhardwaj; Supernova [884]

23:00 - 98'
Oxigen / Oxygen
Belgia; Hans van Nuffel; Competiție [885]

ODEON CINEPLEX - SALA 4

14:30 - 112'
Amintiri despre supradetvoltare / Memorias del desarrollo
Cuba, S.U.A.
Miguel Coyula
Fără Limită

17:00 - 111'
Orele de rusă / Russian Lessons
Norvegia
Olga Konskaya, Andrei Nekrasov
Focus Norvegia

19:30 - 92'
Metrobranding
România; Adi Voicu, Ana Vlad; Proiecție în cadrul zilelor filmului românesc [894]

22:15 - 84'
Littlerock
S.U.A.; Mike Ott; Wasted Youth [895]

ODEON CINEPLEX - SALA 5

12:15 - 118'
Tăcerea / The Silence
Germania
Baran Bo Odar
Competiție

14:45 - 88'
În patru timpi / Le quattro volte
Italia, Germania, Elveția; Michelangelo Frammartino; Fără Limită [8A2]

17:15 - 126'
Vitus
Elveția
Fred M. Murer

19:45 - 144'
L-am văzut pe Diavol / I Saw The Devil*
Coreea; Kim Jee-woon; Umbre [8A4]

22:45 - 92'
An bisect/ Ano Bisiesto*
Mexic; Michael Rowe; Fără Limită [8A6]

ODEON CINEPLEX - SALA 6

13:00 - 100'
Morgen
România; Marian Crisan; Proiecție în cadrul zilelor filmului românesc [8B1]

15:15 - 99'
Dincolo / Beyond
Suedia; Pernilla August; Supernova [8B2]

17:45 - 93'
Mitul adolescentului american / The Myth of the American Sleepover
S.U.A.; David Robert Mitchell; Wasted Youth [8B3]

20:15 - 108'
Terminus Paradis / Next Stop Paradise
Franța, România; Lucian Pintilie; 100% Lucian Pintilie [8B4]

22:30 - 118'
Max Manus
Norvegia; Joachim Ronning, Espen Sandberg; Focus Norvegia [8B5]

URSUS OPEN AIR - PIAȚA UNIRII

21:45 - 97'
Verii / Primos
Spania; Daniel Sanchez Arevalo; Piața Unirii [851]

MĂNĂȘTUR OPEN AIR

22:00 - 120'
Dosarul K / Dossier K
Belgia; Jan Verheyen; Focus Belgia [861]

CENTRUL CULTURAL FRANCEZ

22:00 - 43'
1001 de fete ale Iranului / 1001 Irans
Iran, Spania, Italia; Firouzeh Khosrovani; Ce se intampla, documentarul?
70' **Grande Hotel**
Belgia; Lotte Stoops; Ce se intampla, documentarul? [871]

00:30 - 100'
Armadillo
Danemarca; Janus Metz Pedersen; Ce se intampla, documentarul? [872]

MARTY CAFÉ

21:30 - 60'
Film pentru prieteni / A film for friends
România; Radu Jude

54' **Petrecere și concurs în Ciupelnița / Party and Contest in Ciupelnița**
România; Liviu Săndulescu; Proiecție în cadrul zilelor filmului românesc [8C1]

00:00 - 86'
Gandu*
Q; India; Wasted Youth [8C2]

TEATRUL NAȚIONAL

20:30
GALA DE DECERNARE A PREMIILOR

TIFFarul de 10

TIFFARul boboc

În drumul dintre Vilcea și Suedia, Vlad Ciobanu s-a oprit la TIFF. E primul an în care ajunge la festival, asta pentru că lipsa timpului și sutele de kilometri dintre sud și Cluj l-au ținut departe de cel mai cinezil oraș din țară. Dar datori-

tă corespondentului de la Cluj – o veche și ardelenizată prietenă – de câțiva ani este la curent cu filmele și nebunia TIFF. Nu este TIFFARul care vede 12 ore de filme pe zi, este TIFFARul care vrea să fie parte din TIFF mai mult decât o face un cinefil.

Așa că s-a făcut voluntar. Când nu lucrează, este în sală. Când lucrează și rulează un film bun, se roagă de colegi să îi țină locul preț de o proiecție. La TIFF, își face încălzirea pentru Suedia cu filme suedeze. L-au impresionat "lucurile astea care nu sînt normale, sînt de vis" din *Sound of noise*, despre care spune că "e genul de film la care taci". E client fidel al covrigărilor de pe Eroilor și în timpul discuției l-a amintit pe Cristi Puiu, pe care l-a citat și pe care îl văzuse la Masterclass-ul de ieri. A vorbit și de Silviu Purcărete, pe care l-a îndrumat, într-una din zile, spre toaleta cinematografului Victoria. Unul din cele mai puternice motive pentru care a vrut să ajungă după ani de tînjeală la festival, este plecarea din 30 august în Suedia, unde va locui cel puțin 2 ani. Cu gîndul că va reveni cînd festivalul va mai fi împlinit niște ani, mi-a mărturisit că își dorește să urce pe scara ierarhică a voluntariatului și "poate Tudor Giurgiu s-o pensio-nă într-o zi".

Frații TIFFARI

Majori și fiecare cu chiria lor, Anca și Mihai Hendea vin la TIFF de 4 ani. Văd cîte 3-4 filme pe zi, dar Anca a precizat că fratele ei ar duce-o la 6. El se trezește-n Mănăstur, ea în Gheorgheni. Își dau întîlnire la cinematograful. Filmele sînt bifate cu o zi înainte în pauzele de cafea dintre proiecții. Ne citesc în AperiTIFF și se lasă îndrumați de noi pentru biletele pe care le cumpără. Eu i-am întîlnit după *O sîmbătă obișnuită*, la care au rămas doar cu speranța că o să îi capteze finalul. Uneori își iau și prietenii cu ei, dar filmul îl alege întotdeauna familia Hendea. Se poartă concediile luate pentru TIFF. Anca, analist la o multinațională, și-a luat salariul și concediu ca să aibă timp și bani pentru festival. Spune că de la începutul festivalului, programul TIFF este biblia ei. Cel mai bun film? *Morgen*, pe care l-ar vedea și pen-

tru a 3-a oară. Mihai evită filmele coreene, iar preferatele sînt cele spaniole și românești. Ce o să facă frații Hendea după festival? Mihai va înceta să mai respingă apelurile prietenilor, iar zilele Ancăi nu vor mai fi decalate, așa cum mi-a spus că sînt acum.

TIFFARii de gașcă

-am cunoscut pe TIFFARii de gașcă, cei care fac naveta în fiecare an, de 4 ediții încoace, de la Timișoara la TIFF. Îl numesc căpitan de echipă pe Daniel Văcărescu, care i-a cooptat pe rînd pe Mihai Teodorescu - care a cooptat-o pe soția sa, Corina - care, la rîndul ei, aduce la această ediție cel mai tînar cinefil din istoria cinefiliei - micuțul din pîntecul ei. Din gașcă mai face parte Emilia Fer, cea care, ca și colegii de gașcă, este bancher. De 3 zile sînt pe urmele lor, dar cînd aveam eu timp, ei erau la film. I-am găsit într-o pauză de masă, la restaurant pe Eroilor. Oamenii au o memorie extraordinară, întrucît mi-au enumerat (cu tot cu argumentele de rigoare) filmele care i-au impresionat de la fiecare ediție. Gusturile diferă, dar asta nu îi motivează să nu meargă împreu-

nă la toate proiecțiile. Văd 5/6 filme pe zi. "Nu-ți vine să stai pe terasă cînd știi că e un film bun în program", zicea Mihai. Discută despre ele la berea din fiecare seară. Cel mai mult, însă, vorbesc after TIFF, acasă, acolo unde seara de miercuri este motiv de consumat bere și filme. În timp ce vorbeam, una din fete a remarcat că în restaurant se auzea coloana sonoră din *Nașul*. Sînt cazați fiecare pe unde a apucat. Daniel la hostel, ceilalți pe la prietenii. La două ediții precedente au stat chiar și-n căminele din Hașdeu. Spun că filmele sînt un nod în prietenia lor. I-am întrebat care este cel mai mare compromis pe care l-au făcut ca să ajungă la TIFF. "Pentru TIFF nu poți face compromisuri", mi-au spus.

- Oana Moșil

MIC
GLOSAR
DE FILM
(#9)
By
MATEI BRANEA

SHORT FILM GLOSSARY #9: 1) - LISTEN MAN, WHAT'S THE DEAL WITH THIS ROMANIAN FILM ? 2) - WELL MAN, YOU KNOW HOW IT IS WHEN YOU SAY HOW COOL THE IRANIAN, OR FINNISH CINEMA IS, OR HOW INTERESTING IS THE NEW CINEMA FROM I DON'T KNOW WHERE BECAUSE ITS LIKE SHOWING YOU A WORLD, IT HAS HUMAN ATMOSPHERE, CONCEPT, PERSONALITY ? 3) - YES... IT'S, IT'S...IT'S LIKE YOU UNDERSTAND A UNIVERSE FROM THE EXTERIOR...HIC! IT'S LIKE A WINDOW... / - WELL YEAH, HIC! IT'S LIKE THAT, BUT WE ARE ON THE INTERIOR, AND WE DON'T REALIZE THAT.

InterogaTUFF

Marin Karmitz – invitat special la TIFF 2011

Unul dintre invitații speciali ai celei de-a zecea ediții TIFF este producătorul de origine română – Marin Karmitz.

Omagiat prin acordarea Premiului Special al celei de-a 10-a ediții TIFF, Karmitz este producătorul filmului *Copie conformă / Copie conforme*, în regia lui Abbas Kiarostami, cu Juliette Binoche, William Shimell, Jean-Claude Carrière, Agathe Natanson. Prezentat în selecția oficială a Festivalului de Film de la Cannes, *Copie conformă* i-a adus lui Binoche Premiul pentru Cea mai bună actriță la festivalul de pe Croazetă. Un alt film din programul TIFF, produs de Marin Karmitz este *Ceremonia*, (r. Claude Chabrol), film care le-a adus actrițelor Isabelle Huppert și Sandrine Bonnaire trofeul Coppa Volpi la Festivalul de Film de la Veneția în 1995 precum și o nominalizare lui Jacqueline Bisset la Premiul César, categoria Cea Mai Bună Actriță Într-un Rol Secundar.

Din momentul în care apare la recepția hotelului City Plaza un lucru îmi e clar: monsieur Karmitz nu va spune anecdote hazlii de pe platourile de filmare, nu se va bate cu pumnul în piept pentru filmele pe care le-a produs și nu va istorisi crizele de nervi și istericalele divelor și regizorilor cu care a lucrat. La 70 de ani, Marin Karmitz este un gentleman bonom care își expune cu eleganță atât de specifică limbii franceze observațiile și temerile despre momentul actual în cinema. Palmaresul său este impresionant: de la Claude Chabrol la Lucian Pintilie și de la Abbas Kiarostami la Olivier Assayas a lucrat cu *auteuri* adorați la Cannes.

Cum vede un producător de mare calibru ca dumneavoastră un festival de film?

Am venit la Cluj pentru că organizatorii au avut amabilitatea de a-mi oferi un premiu special. Este o ocazie bună de a le oferi copiilor mei posibilitatea să descopere țara în care m-am născut și pentru câteva zile voi profita de ea. Nu am mai fost în România din anii '90, când Pintilie filma *Un été inoubliable*. În general, producătorul merge la festivaluri pentru a-și face filmele cunoscute și pentru a le vinde. Întâlnește distribuitori, care sînt acolo tocmai pentru a cumpăra filme. Festivalurile sînt însă și o ocazie de a afla ce filme se fac prin lume și de a-ți forma o idee despre starea cinema-ului mondial. De a observa tendințele.

Ne puteți spune care sînt tendințele recente din cinema?

În ultima vreme am fost ocupat cu o însărcinare venită de la Statul Francez, de la Președintele Republicii: am realizat un studiu despre starea politicilor culturale din spațiul francofon. Nu am fost atât de aproape de cinema, dar fiii mei, care se ocupă de producție și distribuție, ar trebui să le știe.

Cele mai recente filme pe care le-ați produs sînt *Venus Noire* și *Copie Conforme*, cinema de artă și de autor care au fost ambele bine primite și la Cannes și în presa de specialitate franceză. Cît de dificil este să finanțezi cinema de artă în contextul financiar actual?

Am produs numai filme de artă și, pe vremea cînd lucram ca regizor, am regizat filme de artă. (Cinema-ul de autor) mă interesează și asta știu să fac. Dar lucrurile devin din ce în ce mai complicate. Pentru că multe din posibilitățile de producție și difuzare nu mai există. S-au terminat. Criza economică a afectat toate televiziunile din lume și posibilitățile inerente mai multor piețe (de cinema, de DVD și de televiziune) s-au diminuat considerabil. DVD-urile se vînd din ce în ce mai puțin, televiziunile sînt afectate de diminuarea publicității. În Franța din situația aceasta profită numai blockbusterurile. O altă problemă ar fi scăderea numărului de bilete la cinema vîndute.

Unii optimiști ar fi de părere ca tocmai neajunsurile din momentul actual pot duce la noi cinema-uri, la noi abordări, la filme bune făcute cu bani puțini...

Hm... aici există problema formării noilor generații de regizori. Nu mai sînt formați în interiorul unei istorii a cinema-ului. Trăim înconjurați de un cinema numai în aparență modern, de fapt profund academic, poate chiar manierist. Exigențele au scăzut îngrijorător. Paradoxal, tocmai în zona cinema-ului de autor se face simțită lipsa scenariștilor. Scenaristica este o meserie și regizorii care fac cinema de autor tind să își scrie singuri scenariile. Despre ei înșiși, despre lucruri pe care le cunosc, despre care vor să facă filme. Uneori asta nu este de ajuns, nu toți autorii de

cinema sînt buni scenariști. Chabrol era un scenarist extraordinar. Kiarostami este un scenarist minunat. Dar Kieslowski lucra tot timpul cu un scenarist. Lucrurile diferă de la caz la caz, dar uneori lipsa unui scenariu bine scris este un handicap major.

Dar este mai ușor acum să faci filme cu bani puțini? Noile tehnologii sînt considerate garante ale libertății artistice.

Criza a micșorat cinema-ul francez: au dispărut fonduri, săli în care filmele erau proiectate în limba originală. Să faci un film ca *Venus Noire* a devenit aproape imposibil. Pentru că este un film "fără actori". Nu are staruri, deci nimeni nu va fi dispus să îl finanțeze. Kechiche nu este un regizor cunoscut în afara Franței, deci mizăm doar pe piața internă. A fost extrem de dificil să îl terminăm. Ar fi putut fi un film foarte mare, dar cred că pînă la urmă a ieșit doar "un film mare". Mi se pare cam lung și există probleme legate de organizarea materialului narativ. Revenind la ce ziceai: toată viața am făcut filme cu bani puțini. Este mai greu, dar acesta este prețul pentru libertate. Libertatea se plătește întotdeauna. Mai mulți bani aduc cu ei mai multe constrîngeri și obligații. Obligațiile pot fi transformate în zone de libertate. Poți fi liber în ciuda constrîngerilor. Am lucrat cu Kieslowski și cu Pintilie. Cineaști din fostul bloc comunist care știau foarte bine cum să poată livra publicului un mesaj în ciuda tuturor piedicilor. Își "ma-

nageriau" libertatea. Kiarostami care lucrează supus unor constrîngeri teribile este capabil de o libertate și modernitate absolute.

De la *Coup pour Coup* nu ați mai regizat niciun film. Nu ați simțit deloc dorința de a reveni în spațiile camerei în toți acești 40 de ani?

Îmi plăcea să fac filme diferite. Și am avut destul succes. Pînă în 1972 cînd am regizat un film despre care s-a vorbit mult și care a cauzat ceva controverse. M-am trezit pus pe lista neagră. Nu mai aveam cum să filmez. Nu mai găseam de lucru. Și, odată ce devii producător, mi se foarte greu să redevi regizor. Munca unui regizor provine din interior și ascende spre exterior, în timp ce producătorul aduce lucruri din exterior în interiorul filmului. Regizorul este ca o mamă care naște. Producătorul este în acest caz moașa. După naștere, soarta filmului/copilului depinde de pediatru. Și exploatatorul este acest pediatru. De aceea consider ideal un statut dublu: producător-exploatator.

Deci ați început să produceți filme.

Am început să produc, distribu și să exploatez filme. Meseria mea a fost producția. Distribuția și sălile erau necesare și nu făceau decît să permită filmelor să existe. Încă din anii '70 era din ce în ce mai greu să găsești cinematografe pentru filme. Am cumpărat săli ca să am unde proiecta filmele pe care le iubeam. Făceam filme pentru că înțelegeam ce înseamnă regia dar ce m-a ajutat cel mai mult este că am lucrat cu regizori în care aveam încredere. Contează enorm o relație bazată pe încredere. Permite o colaborare de lungă durată. Am făcut 12 filme cu Chabrol, cinci cu frații Taviani, tot cinci cu Pintilie. Cu Kiarostami cred că sînt la al 7-lea. Lucrez cu el de 15 ani, este o persoană de care sînt atașat personal. Vom lucra și la viitorul său film care va fi filmat în Japonia.

Cum vedeți viitorul cinema-ului de autor?

Cred că trebuie să se readucă singur în discuție. Să își conștientizeze și capitolele deficitare și potențialul. Este ca povestea despre știința cea mică. Ea va supraviețui și focul va putea fi reaprins. Deja se întîmplă în America latină. Și în Iran, în ciuda ayatollahului și închisorilor și a lipsei de bani. Noul val românesc este un nou început. Și îmi place să cred că tinerii cineaști români sînt conștienți de importanța lui Pintilie. Pentru că pista lor este într-o direcție pe care Pintilie a deschis-o.

– A consemnat Cristi Mărculescu

Astăzi, ora 12:00
Masterclass
Marin Karmitz
TIFF Lounge, Piața Unirii.

Evenimente

TÎRGUȚU' VINTAGE ...la TIFF Fashion!

Filmul și moda. Inexorabil legate. Bette Davis, Audrey Hepburn, Marilyn sau Diane Keaton: movie stars / fashion icons? Iar Bruno o zice de la șold: „*Fashion saves a lot more lives than doctors.*”

Și pentru că pe aceste meleaguri film+vedete+premiere+cin efagi=TIFF, iar vintage+hip&c hic+micuțarochieneagrămănuș iglacemelonșibaston+shopaholic/e=Le Fabuleux Magasin de Mireille atunci TIFF+Le Fabuleux Magasin de Mireille = LOVE Sau pe numele de pe generic : “TÎRGUȚU' VINTAGE ...RULEAZA!”.

11 și 12 iunie 2011 adică doua zile de eleganță vintage la Cluj. Musturile garderobei lui Audrey: pantalonii Capri, balerinii, the little black dress, perlele și trench coat-ul. Vestele, cravatele și pălăriile lui Annie Hall. Ciorapii plasă și zorzoanele Madonnei pe când o căuta disperată pe Susan sau oarece bikini cu ințialele B.B.

de pe când Vadim creaa ...femeia. Beretele lui Bonnie Parker, o rochie halterneck albă încă ușor involburată de aerul cald al metroului sau jeansii “suflecați” și bluzonul de biker purtând încă parfumul wild al unui Brando fără vată în obraji. Toate acestea (cu o doză zdravănă de imaginație și oarece *movie oriented eye*) la : “TÎRGUȚU' VINTAGE ...RULEAZA!”.

Așa că vă așteptăm să veniți, cu poftă de filme faine și curiozități de vintage-hunteri, sâmbătă 11 și duminică 12 iunie, așa de pe la 10 dimineața pînă la ultima proiecție, în curtea Muzeului de Artă din Piața Unirii 30.

Vom avea proiecții de filmulețe retro (că doar sîntem la TIFF), muzichie de film (tot de-aia) și... surprize. Cît se poate de vintage, binețles. Amănunte “picante” pe <http://vintagemireille.blogspot.com/>. Atenție! Motor!

Lansare de carte

Astăzi, ora 11.00
Istoria cinematografului (vol. 4) de Tudor Caranfil, publicat de Polirom & *Prim-Plan* de Ioan-Pavel Azap, publicat de Tracus Arte
TIFF Lounge (Piața Unirii).

Întâlnire eveniment

Astăzi, Ora 16.30
Ministrul secretar de stat pentru cultură, Géza Szócs la VIP Lounge. Astăzi la VIP Lounge ministrul secretar de stat pentru cultură din Ungaria, domnul Géza Szócs, va fi prezent de la ora 16.30 la VIP Lounge pentru a dezbate situația cinematografului maghiare. Domnul ministru va da replica cineștilor maghiari care au criticat poziția statului și a ministerului culturii în cinematografie.

TIFF Lounge

Astăzi

17.00 - Marcel Iureș, protagonistul filmului tatăl fantomă.

TIFF Lounge Piața Unirii

14 15 16

L'ORÉAL
PARIS
Official Make-up Artist

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL
DE FILM TRANSILVANIA

Claudia Schiffer

www.lorealparis.ro

InterogaTUFF

Uberto Pasolini, în Juriul competiției oficiale

Producătorul comediei britanice *The Full Monty*, Uberto Pasolini, e membru în juriului de la TIFF. Se consideră un producător eșuat și un regizor cu prea puțină imaginație, dar, ca interlocutor, pot spune cu mîna pe inimă că e absolut încîntător. Și mai am certitudinea că e un părinte extraordinar, fiindcă fiicele sale adolescente nu au voie să se uite la televizor în timpul săptămînii, dar, în schimb, se pot uita la Charlie Chaplin cît vor.

Între un accident cu o bicicletă și un prînz la un restaurant clujean care îi (aproape) poartă numele, Uberto a povestit despre film, film și film.

Sînteți italian trăitor în Marea Britanie, mai aveți o legătură solidă cu cinemaul italian?

Din păcate nu. Sînt italian pur, merg în Italia la fiecare 4-5 ani, dar nu am timp să fiu la curent cu filmele italienești, iar în Marea Britanie nu prea sînt distribuite. Știu că în ultimii ani filmele italiene au reușit să aibă succes și la publicul internațional, nu doar la cel autohton. Cu siguranță situația s-a îmbunătățit.

Italianul Michele Placido a fost la TIFF. Îl cunoașteți cumva?

Da, ne cunoaștem! Ne-am întîlnit de vreo două ori. El e puțin special pentru mine fiindcă primul lui job în industria cinematografică, acum mult timp, a fost de actor într-un film regizat de unul dintre unchii mei. El a fost foarte apropiat de familia mea, cred că și-a botezat fiica cu numele mamei mele.

Sînteți cel din juriul TIFF care a spus că poate vedea pînă la șase filme pe zi. În afara celor din

competiție, ce ați văzut și ce v-a plăcut?

Încerc să văd cît de multe filme pot. Am văzut ieri un film mexican, *Mîte bătrîne*, despre o relație disfuncțională dintre o fiică și o mamă bătrînă. Mi s-a părut foarte interesant. Apoi a mai fost un film norvegian despre un jaf bancar...

Nokas?

Da, da, acela e. A fost interesant fiindcă era foarte mecanic și distractiv. Prin anii 1950-60 erau niște filme minunate de acel gen făcute în Franța. Tocmai am ieșit de la al doilea calup de scurtmetraje romînești, iar unele dintre ele sînt fantastice, absolut fantastice. Îți vine să vrei să lucrezi cu toți acei regizori.

La ce lucrați acum?

Am scris un scenariu, pe care aș vrea să-l regizez ca al doilea film (după *Machan*). Eu nu sînt un regizor, nu gîndesc ca un regizor, nu lucrez ca ei și nu am atît de multe idei pe care să le formulez atît de bine ca regizorii adevărați, dar am regizat acum doi ani și experiența a fost foarte interesantă. Acum am dorit să fac un film despre o temă anume, m-am documentat, am scris scenariul și îl voi regiza. Dacă

voi găsi bani. Știu că există oameni ce ar putea face un film mai bun din acest material, sînt mii de oameni cu mai mult talent regizoral decît voi avea eu vreodată, dar, de asemenea, cred că eu voi fi persoana cea mai potrivită care să facă ceea ce vreau eu din acest scenariu. Filmul nu e o comedie, dar va avea momente comice, în acel fel în care viața în sine are momente comice.

Va fi un film britanic?

Da, acțiunea e plasată în Marea Britanie, personajele sînt britanice, deși cred că povestea e una universală. Eu am trei fiice în Anglia și prefer, pe cît posibil, să dezvolt proiecte ce pot fi filmate acolo. Subiectul e universal și va atinge toate societățile vestice, nu e o problemă specific britanică.

Ce fel de filme vă atrag atenția?

Povești umane, despre condiția umană, care pot fi pînă și sub forma comedilor romantice. Cred că sînt multe limbaje diferite, fie în literatură, teatru sau în cinema, de a discuta condiția umană. Nu cred că drama are exclusivitatea discutării problemelor umane, sociale, de fapt, cred că uneori e mai interesant să pui în dezbatere marile

probleme prin instrumente non-dramatice. Majoritatea filmelor de care m-am ocupat au încercat asta. Putem discuta probleme ale societății noastre prin comedii, prin thrillere, chiar și în filme horror. Uneori problema ajunge îngropată în metaforă, dar nici nu cred că e adevărat că publicul e sensibilizat doar de transmiterea directă a unor problematice. Mă gîndesc la un film horror strălucit care a fost foarte critic cu societatea – *Dawn of the Dead*, de George Romero, care a fost o metaforă absolut extraordinară a societății consumiste și a lumii a treia, dar făcută într-un fel în care publicul care nu e conștient de aceste probleme sau nu e interesat de ele poate să fie sensibilizat. Și eu, la scară mică, cînd am decis să fac o poveste despre șomajul din Anglia – *Full Monty*, am folosit structura, coloana vertebrală a comediei, deși tatăl meu, după ce a văzut filmul, a spus că e cel mai trist pe care l-a vizionat vreodată.

Cum simțiți presiunea cinematografiei de la Hollywood?

Ei bine, e o certitudine că mașinăria americană de producție și promovare de film are o putere enormă și poate să distribuie filme peste

tot în lume. Unele țări sînt destul de norocoase încît să aibă public interesat de filmul autohton. Cred că cineștii au obligația de a găsi un canal comun de comunicare cu publicul din țara lor, fără a face compromisuri. E foarte ușor pentru realizatorii de film să dea vina pe puterea Hollywoodului pentru lipsa succesului lor sau a promovării, dar e treaba noastră să trecem de acest obstacol. Nu putem sta degeaba zicînd că Hollywoodul e prea puternic și nimeni nu vine să ne vadă filmele din cauza asta, ci trebuie să muncim mai mult, să facem filme care ating publicul.

Pentru a vă ajuta finanțarea filmului v-ați gîndit să distribuiți actori care au ajuns vedete la Hollywood?

Cînd fac vreun film, ceea ce e foarte rar – o dată la 3, 4 ani – prioritatea mea e să găsesc actorul cel mai bun pentru rol și apoi încerc să găsesc finanțare, iar dacă asta nu îmi iese, încerc să văd ce pot face cu al doilea cel mai bun actor. Cînd vine vorba de a produce un film și a găsi finanțare, e întotdeauna vorba de un pic de compromis. Doar dacă poate faci un film cu telefonul și cu sora ta, dar și atunci e posibil să ajungi la compromis dacă sora vrea să facă altceva. Important e să controlezi acele compromisuri suficient încît să nu pierzi sufletul, esența proiectului pe care încerci să-l faci. Dacă un actor ajuns la Hollywood sau care e cunoscut internațional e cel mai bun pentru un rol, atunci da, va fi prima persoană la care voi merge.

Ați spus că aveți trei fiice. Le-ați influențat gustul cinematografic?

Mă tem că sînt niște adolescente așa cum sînt toți adolescenții, au 15, 13 și 11 ani și le plac aceleași filme ca tuturor adolescenților pe care îi știu. Încă nu am apucat să le influențez, deși am o regulă acasă. Ele nu au voie să se uite la televizor în timpul săptămînii și doar la cîte două ore în weekend, vineri, sîmbătă și duminică seara. Dar dacă vor să se uite la Charlie Chaplin și Buster Keaton în timpul săptămînii, au voie. Așa că au văzut mult Charlie Chaplin și Buster Keaton și pare să le placă. Mult! Dar, presupun, dacă ar fi să aleagă între Harry Potter și Charlie Chaplin într-o seară de vineri, l-ar alege pe Harry Potter.

Care a fost ultimul film care v-a emoționat cu adevărat?

E un film pe care l-am văzut acum două luni – *Late Spring* de Ozu (n.r. Yasujiro Ozu), care e fantastic, minunat, emoționant, cu o poveste, aparent, foarte simplă. M-am uitat la multe dintre filmele lui fiindcă aș vrea să mă las influențat de el în filmul pe care vreau să-l regizez. E filmul care m-a adus cel mai aproape de a plînge în ultimele luni. Filmul la care plîng de fiecare dată și pe care îl văd cam o dată pe an e *City Lights*.

– A consemnat Raluca Bugnar

Zilele filmului românesc

Film pentru prieteni

Imposibil de cronicat acest OZN filmic fără să-l povestești – iar dacă-l povestești se poate întâmpla să-i știrbești cumva... nu meritele, ar fi imposibil, ci surprizele. Unele dintre ele. Mda. Here goes nothing... Un domn, departe de a fi distins, aranjează o cameră video în așa fel încât să-l vedem cum se cuvine în cadru – întrezărim o masă, un colț de geam, o parte de dulap și pe dînsul: e clar, sîntem într-un clasic apartament românesc înghesuit. Domnul își face curaj, încet-încet, și începe să ni se adreseze – cel puțin așa credem inițial, dar, după câteva minute mai mult sau mai puțin bilbiute, ne prindem că andrisantul e cu totul altul. Și ne mai prindem că domnul, care, paradoxal, tremură mai rău pe măsură ce capătă curaj (turnînd pahar după pahar), își filmează scrisoarea de adio. Și ne mai prindem, după cam 30 de minute în care nu știm dacă să rîdem, să plîngem sau să-l încurajăm, că domnul planuiește să se împuște. Firește că holbăm ochii cît cepele – e drept că am dedus, din speech-ul incoerent/furibund/lacrimogen, că a cam pierdut tot (nevastă, prieteni, copil, bani – la cum se exprimă și la cum se prezintă nu ne mirăm foarte tare), dar totuși, sinucidere? Live?!? N-avem timp de foarte multe dileme – domnul scoate un revolver, și-l lipește de tîmplă și bum! Își zboară

creierii cu aplomb și se prăbușește cu zgomot – cadrul rămîne gol (mă rog – masa, geamul, dulapul sînt la locul lor, numai domnul ne-a părăsit), camera rămîne fixă (nu s-a mișcat un milimetru – și nu se va mișca pînă la final), iar noi rămînem... fixați. Și ne scărpinăm în cap. Și ne întrebăm „ce mama dracu?”... Și apoi liniște... Și apoi, în timp ce voi urmăriți ultimele 20 de minute, pe care aleg totuși să nu le povestesc, eu sînt ocupat să-mi dau seama ce trebuie aplaudat mai întîi... Un regizor (Radu Jude) care, între două proiecte de lung metraj, alege să filmeze, pe banii lui, un soi de eseu/experiment care ar trebui să răstoarne cinema-ul neaș cu fundu-n sus? Un eseu/experiment care respectă amuzat regulile (un singur plan/cadru, trei tăieturi de montaj, dintre care una „invizibilă” – mai minimalist de-atît nu se poate), dar se ambiționează să meargă în vîrfurile picioarelor pe granița infimă dintre comedie și oroare? Un titlu/statement cu înțelesuri multiple, unul mai hazliu/obraznic decît altul? Un actor (Gabriel Spahiu) formidabil, a cărui performanță paradoxală (ratatul perfect) e, fizic vorbind, unică&dărîmătoare – din toate punctele de vedere? Aplauze, nevertheless.

– **Andrei Crețulescu**

Dacă bobul nu moare

Filmul lui Sinișa Dragin e aparent o poveste la foc mic, cu puține personaje, în locații balcanic austere, dar propune, în fundal, o analiză a problemelor etnice din zona dunăreană. Personajele principale sunt un român, Nicu, care încearcă să ajungă în Kosovo, unde fiica lui e forțată să se prostitueze, și a lui Jorgovan, un sîrb care trebuie să ajungă în București, unde trebuie să se ocupe de înmormîntarea fiului său. Relația dintre paternii suferinzi e negociată/temperată de un barcagiu neamț, care le istorisește celor doi povestea unei mănăstiri distruse de un potop, punînd tot timpul pe tapet probleme alunecoase, precum relațiile dintre popoarele colocoitoare ale zonei – mai mereu îndoliată și militar ofuscată – responsabilitate parentală sau capacitatea de a ierta. Dragin are puțină (sau deloc) îngăduință cu personajele sale, cele

mai multe dintre lucrurile care li se întîmplă și concluziile apărute din acestea fiind la limita masacrului sentimental; viața e grea, oamenii sunt răi, războiul nu poate fi uitat și continuă să existe, chit că nu desfășurat cu obuze. Așteptați-vă

așadar la un film dificil (dar tonic) și ticsit cu aproximări psihologice, un film la finalul căruia o să prindeți poate puțină ranchiună pe ideea de “aproape”.

– **Mark Racz**

Visul lui Adalbert

Debutul în lungmetraj al regizorului în vîrstă de 36 de ani Gabriel Achim e încă o întoarcere în comunist. E ca și cum, la 22 de ani după căderea lui Ceaușescu, cinemaul românesc e dispus să înțeleagă ce s-a întîmplat, în timp ce acum 10 ani toată lumea era nerăbdătoare să privească înapoi. Aproape că ai zice că *Visul lui Adalbert* e o secvență scoasă din filmul lui Andrei Ujică, *Autobiografia lui Nicolae Ceaușescu*, și dezvoltată într-un film al său straniu, cu ajutorul unor actori foarte buni. Impresionantă e acuratețea înfricoșătoare a perspectivei pe care o are regizorul-scenarist asupra unui regim politic care s-a încheiat pe cînd avea doar 14 ani. Originalitatea viziunii lui Achim e felul în care conștientizează societatea comu-

nistă, pe care n-o vede nici sordidă, nici înfricoșătoare, ci doar scorojită, populată de proletari șmecheri, care trăg în plămîni doza zilnică de decrepitudine și par înscriși într-un campionat național de bancuri. O societate în care produsele de orice fel erau atît de greu de găsit încît fiecare mică realizare era considerată apanajul geniului creativ, alimentată de energia clocotitoare a lui a “face rost” și a improviză. Probabil că această disponibilitate, acest optimism siderant va rezona cu inimile românilor care își amintesc. Achim știe bine asta și o dovedește prin alegerea de a deschide filmul cu cel mai glorios moment din istoria fotbalului românesc: cucerirea de către Steaua a Cupei Campionilor Europeni în 1986, în fața Barcelonei, cînd paranormalul portar Duckadam a

reușit să apare toate cele 4 lovituri de departajare. Filmul lui Achim e o comedie neagră înfiptă în jublări tăcute – reușind probabil una dintre cele mai firești panoramări ale regimului. *Visul lui Adalbert* e un film într-un film, care evocă puritatea pionierilor cinemaului, punctînd cu ironie mușcătoare că România era încă în pionierat cinematografic la 80 de ani după ei. E o reconstituire cu final catastrofal, iar alegerea lui Achim de a ne arăta doar într-o străfulgerare partea grafică a deznodămîntului își administrează o supradoză de șoc care reușește să te smulgă din realitatea aceea amotîțită în care și trimful și tragedia erau percepute anesteziat, ca și cum s-ar fi întîmplat sub apă.

– **Laura Popescu**

Zilele Filmului Românesc

10:00 Film pentru prieteni / A film for friends de Radu Jude | Petrecere și concurs în Ciupelnița / Party and Contest in Ciupelnița de Liviu Săndulescu - Cinema Arta
11:00 Lansare de carte Istoria cinematografeiei (vol. 4) de Tudor Caranfil, publicat de Polirom & Prim-Plan de Ioan-Pavel Azap, publicat de Tracus Arte - TIFF Lounge (Piața Unirii)
12:45 Periferic / Outbound de Bogdan Apetri - Cinema Arta
14:00 Întîlnire cu presa - Discovery Channel, campania “Oricine poate fi erou” - TIFF Lounge (Piața Unirii)
15:00 ÎNTOARCEREA LUI VODĂ LĂPUȘNEANU / THE RETURN OF THE BANISHED, în cinstea actorului român George Motoi - Cinema Arta
15:30 Dacă bobul nu moare / If The

Seed Doesn't Die de Sinisa Dragin - Cinema Florin Piersic
17:00 Invitat special @ TIFF Lounge: Marcel Iureș
17:45 Premiera filmului VISUL LUI ADALBERT / ADALBERT'S DREAM de Gabriel Achim - Cinema Victoria
18:00 DUPĂ-AMIAZA UNUI TORTIONAR / THE AFTERNOON OF A TORTURER de Lucian Pintilie, în prezența regizorului - Cinema Arta
19:30 Metrobranding de Adi Voicu și Ana Vlad - Odeon Cineplex
20:15 Terminus Paradis / Next Stop Paradise de Lucian Pintilie - Odeon Cineplex
21:30 Film pentru prieteni / A film for friends de Radu Jude | Petrecere și concurs în Ciupelnița / Party and Contest in Ciupelnița de Liviu Săndulescu - Marty Cafe

InterogaTUFF

Autorul Barry Gifford scrie ca la 11 ani, cu pixul pe hîrtie

Scriitorul american Barry Gifford s-a atașat atît de tare de cineastul român Lucian Georgescu, cel alături de care a călătorit în Bucovina pentru a căuta locul natal al tatălui său, încît, după ce au ecranizat împreună povestea, Gifford îl asemuiește cu David Lynch. Din cartea de ficțiune *Almost Oriental* s-a născut acțiunea filmului, în timp ce titlul, *Tatăl-fantomă*, a fost preluat de la cartea de memorii a lui Barry Gifford. Marcel Iureș a fost propunerea regizorului român pentru rolul principal, acceptată cu bucurie de scenaristul american, care îl cunoscuse pe actor de la TIFF, acum opt ani.

Ați lucrat cu David Lynch și am citit că l-ați criticat de cîteva ori. Spuneți-mi despre colaborarea cu el.

Asta a fost de mult. Eu și Lynch am făcut mai multe proiecte împreună. *Wild at Heart*, care a cîștigat Palme d'Or la Cannes în 1999, *Lost Highway*, o serie pentru HBO - *Hotel Room* - și sîntem încă prieteni, ceea ce este cea mai bună veste. Pentru mine a fost extraordinar de distractiv să lucrez cu David pentru primul meu film de lungmetraj. Scrisesem înainte un alt scenariu pentru un film ce nu a mai fost făcut, dar cu *Wild at Heart* totul a mers ca pe roate, a fost magic. Filmul a avut un mare succes. Ne-a fost ușor pentru că adesea vedeam lumea în același fel și asta e cel mai bun fel de a colabora. Fiecare dintre noi îl inspira pe celălalt.

Scrieți de la 11 ani, care a fost primul lucru pe care l-ați scris?

(rîde) A fost un roman, nu foarte lung. Era o poveste despre doi frați care sînt despărțiți, cresc separat. Acțiunea se petrece în timpul Războiului Civil din SUA. Unul dintre frați luptă în armata confederată, a Sudului, iar celălalt pentru uniști, pentru Nord, se întîlnesc pe front și seucid între ei. Asta a fost prima poveste scrisă de mine, se numea *All In Vain*.

Sînteți un autor foarte prolific, presupun că sînteți și un mare cititor. Ce autori vă sînt foarte dragi?

Asta e o întrebare dificilă și nici nu e dreaptă, fiindcă îmi plac așa de mulți. Cred că cel mai bun răspuns e să vorbesc despre autorii care m-au influențat la început. Și au fost scriitori ca Herman Melville, Joseph Conrad, Jack London. Ei m-au influențat în tinerețe, m-au inspirat. Munca lor încă rezonază în mine. Iar apoi, în anii

ce au urmat, au fost atît de mulți autori care mi-au plăcut. Francezii și rușii, probabil, cei mai relevanți autori de ficțiune și romane. Iar acum continui să descopăr oameni, mereu sînt interesat de autori noi. Eu mă autoeduc. În ultimii ani autorul meu preferat e Álvaro Mutis, care s-a născut în Columbia, dar acum trăiește în Mexico City, are peste 80 de ani. Tocmai am vorbit cu el cînd am fost în Mexico City. El a scris o serie de nuvele minunate, e cel mai bun prieten al lui Gabriel Garcia Marquez, dar e prea puțin cunoscut, deși e un scriitor grozav. Așa că acum, oricine mă întrebă ce citesc, ce autor îmi place, mereu răspund: Mutis!

Cum l-ați cunoscut pe Lucian Georgescu și ați ajuns să faceți un film împreună?

Acum opt ani, cînd am fost prima oară la Cluj, venisem la invitația lui Tudor (Giurgiu n.r.) pentru a fi

în juriu și pentru a premia cel mai bun film, ceea ce am făcut cu Marcel Iureș. În mod normal nu aș fi venit atît de departe, la un festival mic, care era abia la început, dar aveam un scop: căutam originile tatălui meu și locul lui de naștere. Am scris despre asta într-o carte non-ficțională, un volum de memorii denumit "Tatăl-fantomă". Știam că tatăl meu trăise în Viena, Austria, pînă pe la 8-9 ani, cînd a venit în America, dar nu puteam să-i găsim certificatul de naștere la Viena. O persoană de la arhivele vieneze mi-a spus că originile sale erau în Bucovina, dar nu știau exact unde. Așa că am profitat de invitația în România pentru a veni aici, a călători și a vedea Bucovina. Eram interesat de toată povestea asta despre care nimeni din familia mea nu știa nimic. Mi-am terminat atribuțiile de la festival, apoi am închiriat o mașină și un șofer, eram cu un prieten a cărui familie era originară tot din Bucovina. În timp ce așteptam mașina închiriată, a apărut un tip în fața mea care mi-a spus că a citit un interviu cu mine în care spuneam că voi veni la Cluj fiindcă sînt interesat să-mi caut tatăl.

Era Lucian Georgescu, cu părul lui lung și mi-a spus că el mă va duce. Era cu soția lui, Andreea, iar ea a spus "E un nebun!". Eu m-am întors spre prietenul meu și am spus "Ok!". Așa, în 30 de secunde, am decis să am încredere în tipul ăsta care îmi ieșise în față. Și ne-am dus, am făcut o călătorie minunată, ne-am simțit extraordinar, iar cînd m-am întors în SUA, am scris o nuvelă, *Almost Oriental*, bazată, cumva, pe călătoria noastră. Am avut succes, am găsit locul de naștere al tatălui meu, la Siret. Apoi, cînd Lucian mi-a propus să facem un film după această poveste, m-a întrebat dacă nu putem lua titlul de la cartea mea de memorii, *Tatăl-fantomă*.

Ați fost scenaristul singurului film regizat de Matt Dillon, *City of Ghosts*, considerat unul dintre cele mai sub-apreciate filme. Cum a fost experiența aceluia film?

A fost greu. Era prima producție

filmată în Cambodgia, din 1964, cînd a fost filmat *Lord Jim* acolo cu Peter O'Toole. Pe Matt îl știam de cînd avea 19 ani și el făcuse o călătorie în Asia de Sud-Est și s-a îndrăgostit de Cambodgia. A venit la mine să îmi spună că ar vrea să-i scriu filmul și să aibă acțiunea în Cambodgia. Am fost și eu acolo, dar nu în timpul filmărilor. Matt a stat 5 luni în Cambodgia pentru pre-producție și filmări. Din păcate, distribuitorul nu a înțeles ce am făcut noi. Creaserăm un fel de film de aventură, nu un art-film. Reputația mea era legată de filmul de artă și se așteptau la asta, dar, de fapt, filmul e foarte direct, frumos, excelent regizat de Matt. I-a fost extrem de greu, era și debutul său în regie, iar în Cambodgia nu exista nicio infrastructură. Am primit recenzii foarte bune de la critici. Eu le-am spus distribuitorilor că filmul va avea succes în multiplexuri, nu în cinematografele art-house, dar din cauza numelui meu și a unora din distribuție, au decis să vîndă filmul în cinematografele independente, unde nu a avut mare succes la acel public, care se aștepta la altceva. Mă bucur că Matt a fost apreciat, iar eu sînt mîndru de film.

La ce lucrați acum?

Tocmai am terminat unele lucruri, așa că acum stau degeaba. Am terminat de scris un roman nou și am vreo două lucruri ce ar putea deveni filme, dar nu e nimic sigur încă. În august vom începe filmările pentru o producție bazată pe o nuvelă de-a mea, *American Falls*. Va fi regizat de un tînăr afro-american și actorul principal e Vincent D'Onofrio.

Felul în care scrieți, instrumentele pe care le folosiți, s-au schimbat în timp?

Știți ceva, scriu exact la fel ca atunci cînd aveam 11 ani. Scriu de mîină. Această formulă a funcționat mereu pentru mine, nu s-a schimbat, așa mă simt mai aproape de scris. Pe marginea textului îmi fac notițele, apoi folosesc o mașină de scris, dar fiindcă acum trebuie ca textul să fie pus pe disc cînd e trimis la editură, plătesc pe cineva să îmi scrie textele electronice căci eu nu am un computer. Sînt un fel de dinozaur, nu am nici telefon mobil. Eh, de fapt am unul, mi l-a dat fiul meu cel mic, dar nu l-am folosit decît de vreo două ori și nici nu îl am la mine. Totuși, am un asistent care face toată munca de comunicare electronică pentru mine fiindcă e nevoie. Deci mă ocup și de e-mailuri și de toate celelalte. Dar metoda mea de a scrie e exact aceeași și funcționează pentru că mie nu îmi plac sunetele, presiunea pe care ți-o creează o mașinărie. Cred că computerul e nociv pentru unii oameni fiindcă încurajează computerea, ca un fel de diaree, căci e prea ușor să scrii prea mult. Uneori ar fi mult mai bine să se mai oprească și să asculte.

- A consemnat Raluca Bugnar

■ Concursul Național de scenarii HBO

Acum 6 ani lucrurile stăteau puțin altfel.

Scenariile se înscriau în concurs trimise prin poștă sau aduse pur și simplu de autori la sediul TIFF din București. Văd și acum scenarii scrise la indigo, de mână, unele aproape imposibil de descifrat. Și atunci ca și acum, juriul le citea cu atenție și le dezbătea în ședințele ce aveau loc pe parcursul acestei etape.

Niciodată n-am putut citi scenariile dinainte, cum n-am putut ști niciodată cine le-a scris, pînă în momentul în care se decideau finaliștii. E foarte interesant să participi la toate întâlnirile de jurizare în calitate de coordonator al proiectului și să-i auzi pe cei 5 membri dezbătând subiect după subiect, fără să ai habar despre ce vorbesc. Și uneori sînt discuții aprinse și interminabile în care se susțin puncte de vedere. După primul an m-am liniștit. Am înțeles că cei 5 își fac treaba impecabil, citesc cu atenție și știu foarte bine să aleagă. Apoi își motivează alegerile împreună și nu uită să sugereze ce ar putea fi îmbunătățit din perspectiva lor. Pentru mine, momentul cel mai puternic este acela în care mă întîlnesc cu finaliștii la Cluj, la TIFF. Asta se întîmplă în fiecare an și mi-e atît de dragă înt-

îlnirea asta încît n-aș schimba-o cu nimic în lume. Le simt emoțiile, știu că încearcă să găsească un semn la mine, o privire, caută un cuvînt care să le spună cine este cîștigătorul. Ei bine, asta nu se va întîmpla. Cred în surpriza aceluia moment care îl va face pe unul dintre ei să sară de pe scaun în seara galei, să simtă fiorul acela incomparabil și să nu-i vină să creadă că el, tocmai el, este cîștigătorul. Cred în spontaneitatea acestei clipe, în magia ei și știu că asta va rămîne mereu. Am întîlnit cîștigători entuziaști, fericiți, abundînd de energie; am cunoscut și opusul acestui tip, oameni interiorizați, care se consumă în așteptarea deciziei și cînd se aud strigați pe scenă și chiar multă vreme după, nu au vreo reacție de bucurie. Asta nu înseamnă că ei nu trăiesc intens aceste momente. Bucuria mea, marea satisfacție este cînd cîștigătorul

unei ediții are ocazia să-și vadă scenariul transformat în film. Și da, am avut ocazia să mă bucur de cîteva ori de-a lungul acestor ani, vîzînd această finalitate.

E un proiect frumos și curat, fără intermediari, afinități, intervenții și relații. Au cîștigat ingineri, economiști, oameni din agenții, scriitori, jurnaliști, scenariști pe atunci necunoscuți. Unii au mers mai departe pînă la film, alții au continuat să scrie confirmîndu-și astfel această chemare, acest talent. Unii s-au oprit însă.

Secțiunea de documentare, apărută mai recent, mi-a dat ocazia să mă pot bucura de filme documentare produse ulterior de HBO, printre care se numără *Cercul Vesel*, *TSCP* sau *Victoria*. Anul acesta va fi gata și documentarul cîștigător anul trecut la această secțiune.

Știu că premiul în bani nu e cel mai

mare din lume, dar faptul că finaliștii vin pentru 3 zile în calitate de invitați HBO la TIFF, recunoașterea, modul în care începe povestea voastră e unul frumos și dacă vreți să mergeți mai departe, din acest moment ține numai de

voi. Trebuie să credeți foarte mult în ce faceți. Asta e cel mai important. Eu cred în ceea ce fac. Și aștept cu nerăbdare să vă cunosc.

– **Ileana Cecanu**

■ Finaliștii

CEL MAI BUN SCENARIU DE SCURT METRAJ

Ionuț Vasile Gaga pentru scenariul **PENNY**

Marian Enache pentru scenariul **BURNT OUT**

Alexandru Tocilescu pentru scenariul **PETRECEREA DE FIRMĂ/COMPANY CHRISTMAS PARTY**

CEL MAI BUN SCENARIU DE LUNG METRAJ

Coțovanu Roxana pentru scenariul **I MAI/MAY DAY**

Paul Negoescu și Vlad Trandafir pentru scenariul **365 DE REVELIOANE/365 NEW YEARS' EVES**

Paul Cioran pentru scenariul **DE-AICI VĂ DESCURCAȚI SINGURI/FROM HERE ON, YOU'RE ON YOUR OWN**

CEL MAI BUN SCENARIU DE DOCUMENTAR

Matei Alexandru Mocanu pentru scenariul **O CRIMĂ BANANĂ/MURDER CASE**

Ada Maria Ichim pentru scenariul **HIJACKED! Bunicul meu și primul avion de cursă deturnat din lume/Hijacked! My Grandfather and the World's First Hijacking**

Ozana Nicolau pentru scenariul **PREA DEVREME/TOO EARLY**

Multiplicare industrială

- CD/DVD/miniCD/miniDVD
Indiferent de tirajul dorit, noi va producem discurile la cea mai buna calitate si in cel mai scurt timp posibil.

Proiecte speciale

Proiecte speciale de promovare (marketing) prin asocierea unui CD/DVD cu un continut potrivit, la o revista sau produs de larg consum.

Drepturi de autor

Va oferim consultanta pentru drepturi de autor si conexe, in vederea obtinerii autorizatiilor necesare de la CNC, ORDA, UCMR-ADA.

Moduri de ambalare

Orice tip de ambalaj adecvat unui disc, de la plic pana la solutii complexe si elegante de ambalare (vezi site).

TIFF

www.tiffv.ro

Intră pe www.tiffv.ro
și urmărește în direct de la ora 12:30 conferința de presă **JAQUELINE BISSET!**
Apoi LIVE de la ora 16:30,
lansarea cărților *Mica Dietetică* și *Alte camere. Alte glasuri de ieri*
de **ALEX LEO ȘERBAN!**

www.tiffv.ro

SUPERNOVA
powered by

Electrogrup

DIGITAL CUBE

Romania's Digital Lab for Digital Cinema.

On Set Post
DCP Encoding
Color Grading
Post Production Consulting
Subtitling
Archival & Storage

NAPOCA 15
RESTAURANT & BAR

JANIS LA STUF

Vama Veche
713 km
Woodstock
8060 km

BOOM
BANG

www.pcmadd.com

Computerul susține filmul prin efecte speciale!

m@dd
electronics group

susține **TIFF**

BRINEL

20 ANI
DE EXCELENȚĂ ÎN IT

www.brinel.com

Restless

In yesterday's column I bemoaned digital projections and the coldness that seems to only superficially cover the screen rather than inhabit it. I've also been known to complain about films shot on digital let alone projected that way, though I know technology is moving at an incredible

pace and there are many directors who've been able to work with the format and bring out its best qualities. I'm sorry to say that *Bucharestless* doesn't fit this category. George Dorobanțu, whose *Elevator* pleasantly surprised us all with its creative solution to filming in a minuscule space with zero budget,

appears to want to convey a poetic, almost abstract feeling about Bucharest, but the results feel like a mere exercise stretched far beyond the director's control.

I love a good city documentary – Walter Ruttmann's *Berlin - Symphony of a Great City*, Mikhail Kaufman's *Moscow*, for starters

– yet what sets those and other great “experimental” documentaries apart is their rigid structure, which allowed the directors to play with image, rhythm, and tone. Unfortunately it's almost impossible to locate a structure in *Bucharestless*, whose nice title offers far more promise than the film can deliver. I kept wondering what exactly Dorobanțu wants to say about the city, and whether he knows it himself. He shoots insects, stray dogs and cats, random buildings with funny angles, but nothing seems to be arranged in an identifiable pattern – it doesn't move anywhere, which means the concept gets tired quickly.

It looked nice in the trailer, and probably would have worked well as a short. But as a feature it feels too much like an exercise, and Dorobanțu's passion simply doesn't come through; the documentary never conveys what makes Bucharest unique, for director or spectator. Lex Dumitru's specially composed music at first seems to offer the structure so desperately needed, starting off with bass then adding piano as something seems to be coming together, yet unfortunately the compositions as well become much of a muchness and fail to take the driver's seat when the images themselves don't

coalesce into something meaningful. I don't begrudge the talented director this experiment, but I'm glad this is completed and he can move on to other projects.

Of course, those other projects might also be shot on digital, which as I said earlier can be fine, though it means projection is vital if it's to overcome the format's limitations. Unfortunately, Cluj municipality (as much as we love them) doesn't help much by maintaining the city's screens in such poor shape. We can cope with uncomfortable seats and nonexistent raking, but it's a disservice to the filmmakers as well as the audience to have compromised projections and rippled screens. We're thrilled they've renewed the Cinema Florin Piersic, and can even deal with the limited leg room, but why paint the walls white for a cinema that needs to be dark? I went to the Odeon yesterday – it's a characterless multiplex completely interchangeable with similar entities in every city the world over, yet the projection was a pleasure. To neglect the downtown cinemas that are full of charm just makes no sense, and shows a disrespect to the festival that's surely not intended.

– Jay Weissberg

Alege smartphone-ul
care ți se potrivește
din cea mai inovativă
gamă Nokia

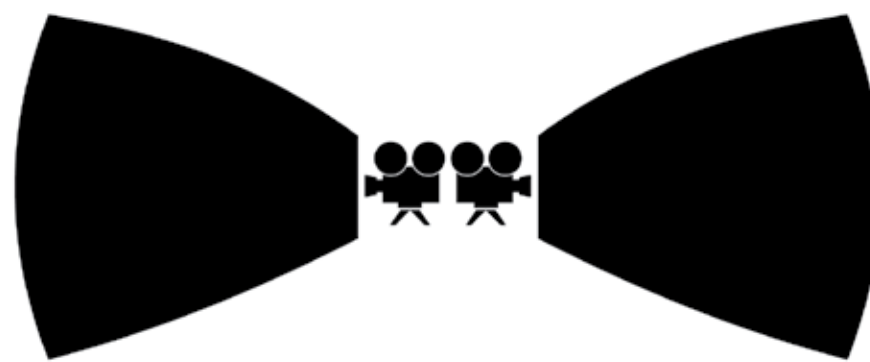
nokia.ro

Nokia C7

Nokia N8

Nokia E7

NOKIA
Connecting People

PROIECȚIILE
DE GALĂ
TIFF 2011

prezentate de

Energobit

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL
DE FILM TRANSILVANIA

Lech Majewski

Lech Majewski works in a startling variety of artistic disciplines. He is poet, novelist, composer (of an autobiographical opera), video artist, and stage and opera director. He has staged *CARMEN* in Vilnius and Warsaw and *THE THREE-PENNY OPERA* in Berlin; and won major awards with his production of Pendercki's *UBU REX*.

"But film remains the main aspect – even if I am always encroaching on the other arts." The different works and methods overlap. His fourth novel, *METAPHYSICS*, inspired *THE GARDEN OF EARTHLY DELIGHTS* (2004). *GLASS LIPS* (2007) grew out of a sequence of 33 videoart pieces, *BLOOD OF A POET*.

Born in Katowice, Poland, he

studied at the Lodz film school, and after the debut medium-length *AN ANNUNCIATION*, won an international reputation with *THE KNIGHT*. Emigration, in 1981, was accidental. In the course of preparing a production about young people in the mining region around his native Katowice, he arrived in London to negotiate rights to use the Beatles' songs and Leslie Char-

teris' *Simon Templar*, both of which had made their own particular marks on Majewski's generation.

In December 1981 martial law was declared in Poland, in an attempt to crush the Solidarity movement, and Majewski was unable to return home. In London he was helped by Lindsay Anderson, a passionate friend of the new Polish cinema, and Karel Reisz. Thanks to collaboration of the actress Siobhan McKenna, he was able to stage a spectacular and much publicised version of Homer's *ODYSSEY* on the river Thames. From this, thanks to the producer Michael Hausmann, he was able to direct his first Hollywood feature *THE FLIGHT OF THE SPRUCE GOOSE*, which translated his original Polish project from Katowice to Pittsburg. His next Hollywood film, *THE PRISONER OF RIO*, shot in Brazil, was again his own conception, dealing with the most famous exile from Britain's Great Train Robbery, Ronnie Biggs, who collaborated on the dialogue ("I could hardly be expected to write cockney dialect").

Other American productions followed. In 1995 he produced *BA-SQUIAT*. He had originally intended to direct it himself, but was frustrated by the pressures of the Basquiat's family, so that direction was taken on by Julien Schnabel. "Some things from the Basquiat story emerge in *GLASS LIPS* however. There were incidents of the cruelty of Basquiat's father to his son which we could not show,

which made their appearance here. The result is that, though I had a very kind father, people seeing *GLASS LIPS* say, "What an awful childhood you must have had."

Majewski never however forgot the exhortation of Orson Welles who had come to a screening of *THE KNIGHT*: "Young man, stay away from Hollywood!"

"And my heart really was not in Hollywood" In 1997 he returned to Poland to direct *WOJACZEK*, based on the life of a Polish poet who died at the age of 26. "I went to Poland to rediscover Polonia – only to find that they were moving in the opposite direction. They wanted to make Hollywood films. I am always against the tide.

THE MILL AND THE CROSS, which figures in the TIFF programme, and has Michael York in a leading role, obviously follows a line from *THE KNIGHT* through *THE GARDEN OF EARLY DELIGHTS*, which celebrated Bosch, while his new picture recreates Breughel. "I like stillness – the stillness of paintings. People are still when feeling most intensely". To recreate the perspectives and landscapes of Breughel defied direct filming, and was only achieved by the use of exceptional (but invisible) CGI techniques. It may seem a different world from Breughel, but Majewski has no problem in comprehending the two: "Breughel was supremely a technician – and this also is technique".

– David Robinson

TIFF enters partnership with FESTIVAL SCOPE

The feature films *Principles Of Life*, *The Phantom Father*, *Loverboy* and the shorts *Draft 7* and *Strung Love* are among 18 titles from this year's Romanian Days programme which will be available on the Festival Scope internet platform as part of a special partnership entered into with TIFF.

"The main objective of Festival Scope is to support indepen-

dent cinema and filmmakers by increasing access and reducing costs for all parties through an innovative service," says former Celluloid Dreams executive Alessandro Raja about the internet platform Festival Scope which he set up last year with Mathilde Henrot (ex-MK2) and in collaboration with Lucie Kalmar (ex-Wild Bunch).

Raja explains that Festival Scope is the first service to introduce the

concept of „festivals on demand” for film professionals and points out that they differ from online databases "as we do not have any ambition to build a video archive but only wish to present new titles (even though we regularly present focuses on filmmakers with several of their films)."

Moreover, Festival Scope cannot be equated with an online virtual market since there are no transac-

tions taking place on the platform.

"We are different from traditional online screening rooms, as we also curate and promote the films: linking to the festivals creates visibility for the films and guarantees a high quality programming," Raja continues. "Like a festival is different than a market, we don't accept all the films. We promote the films, not only via our weekly newsletter Festival Scope Selects, but also using viral marketing and direct contact with professionals is our goal."

Since being launched in September 2010 during the Venice Film Festival, Festival Scope has developed partnerships with several film festivals around the world, and the network now includes more than 45 festivals, including the Berlinale, Rotterdam, Locarno, Melbourne, and the Directors' Fortnight and Critics Week in Cannes, to name just a few.

Festival Scope also works with co-production markets like CineMart presenting the previous films of the filmmakers who have a project there, "thus allowing professionals to prepare and follow up the co-production meetings for industry professionals who have confirmed their attendance and to attract the ones who still haven't."

So far, around 2,500 professionals have registered to use the service which was made possible thanks to financing from the MEDIA Pilot Projects and MEDIA Mundus as well as the CNC and Oséo. Festival Scope is currently in the Beta stage and completely

free, but the platform's business model is "based on an annual subscription that professionals would need to pay to access all functionalities and watching films, a sort of festival pass."

Raja notes that most of the professionals who have signed up to screen the 500+ features, shorts and documentaries are festival programmers, buyers, producers looking for new talent, with a few carefully selected film critics.

To access the service, professionals can send a request with their name, company, professional activity and country to join@festival-scope.com

– Martin Blaney

Industry Events

Today – June 11th

Marin Karmitz Masterclass
12:00, TIFF Lounge, Unirii Square.

The Hungarian Minister of Culture, Géza Szócs is coming at VIP Lounge to discuss the state of the Hungarian cinema in the light of the strong criticism of the Hungarian filmmakers against the position of the Hungarian government and state officials in the problem of the Hungarian cinema.
16.30, VIP Lounge.

■ DoR de TIFF

Lecția de dimineață ploioasă

„Noul val românesc nu este o sabie cu două tășuri, este un briceag elvețian,” a spus ieri Cristi Puiu, la *Lecția de cinema* ținută în TIFF Lounge, după ce a reamintit că nu crede în eticheta „noul val”, pusă de critici filmului românesc.

La 11 dimineața, cei peste 30 de oameni prezenți încă încercau să se dezmeticească. Era prima zi de ploaie și frig și ascultau zgribuliți cu toții, unii scuturând umbrelele, alții punând ziare și pliante pe canapelele umede din cort. Puiu trăgea dintr-o țigară și răspundea molcom la întrebările publicului, aruncând din când în când câte o glumă.

A fost întrebat dacă a încercat vreodată să facă filme care să nu fie neapărat conforme stilului lui. „E ca și cum ai intra într-un magazin de încălțăminte”, a răspuns „și i-ai spune cizmarului: Domne', da' piine când faceți? Nu funcționează așa.” Din întrebare în întrebare, a vorbit despre mizerabilism, autenticitate și rolul filmului de a fi o mărturie cât mai onestă despre viața de aici (de unde și provocarea de a îmbina ficțiunea cu documentarul). Despre faptul că lipsa banilor face ca numărul vocilor din cinematografia română să rămână mic.

După nici trei sferturi de oră, ploaia se întetise din nou. Se mai puseseră scaune în cort și se și ocupaseră – erau vreo 60 de oameni, printre care și elevii workshopurilor Let's Go Digital, ale căror scurt metraje au rulat ieri la Cinema Arta.

„Cinematografia este o țară,” a spus la un moment dat Puiu, încercând să explice de ce filmul nu trebuie închisat în tipologii. „Nu există cinematografia română, austriacă. Există cinema; punct.”

– Gabriela Pițurlea

Portrete de familie

30 DE FOTOGRAFII

30 DE PORTETE DE FAMILIE

VERNISAJ:
DUMINICĂ, 12 Iunie, 12.30

DECAT O REVISTA

■ Fără limită

An bisect

Dramă mexicană, micro-realistă (o femeie, un bărbat, un apartament, niște telefoane și câteva vizite) cu brutalități sexuale destul de explicite și subtexte foarte implicite. Film-șoc, arthouse utilizator de practici sexuale deviate pe care probabil foarte puțini și-ar dori să le vadă amplasate pe un ecran de cinematograf. Portret al singurătății, disperării, dorințelor și compromisurilor pe care Laura (Monica del Carmen) le face pentru a se menține în viață până pe 29 februarie și pentru a-l mulțumi pe Arturo (Gustavo Sánchez Parra), singurul dintre anonimi parteneri sexuali care revine la ea. Film lipsit de compromisuri vizualo-nara-

tive (episoade aranjate cronologic, realism social frust, secvențe explicite) cu care Michael Rowe debutează în regie fără a cădea în capcana poverty-porn-ului. Exercițiu interesant de alternare a vidului total din viața protagonistei cu acuplări fierbinți și de contrabalansare a gesturilor cotidiene mecanice cu poveștile pe care protagonista le spune la telefon unor rude de departe. Tezist (“mai bine durere decât nimic, mai bine urofile decât amintiri”) dar suspect de uman. Urmas demn al unor *Nine Songs* (Winterbottom), *Intimacy* (Chereau) și *O Fantasma* (J.P. Rodrigues). Primul (dar nu și ultimul) film cu tematică S&M din a zecea ediție de TIFF.

– Cristi Mărculescu

■ AlternaTIFF

Electroputere

Pe Snails i-am văzut pentru prima dată exact acum 2 ani, tot în cadrul TIFF, pe când AlternaTIFFul era doar o simplă idee în mintea unor tineri cu pitici indie în urechi. La vremea respectivă am fost buimăcit bine, bine de tot timp de o oră de energiile brit'n'roll dezlănțuite fără milă în curtea Muzeului de Artă. Mi-era evident încă de pe atunci: numele zău de le făcea dreptate. Departe de a fi niște gasteropode astenice (nici vorbă!), Snails sînt mai degrabă niște melci telecinetici, hiperactivi, tratați cu taurină și zaharuri, ieșiți mai degrabă dintre cristalele de pe

Krypton decât din ceva livadă inverzită basarabeiană. Puțin britpop, puțin hard rock à la AC/DC, oleacă de accent (mai ales pe comentariile savuroase dintre piesele din setlist) – pe scurt, un moldpop săltăreț, vioi, numai bun ca aperitiff pentru a doua seară alternaTIFF (în care mai urmau Discoballs, Nedry și G-jira)... și pentru câteva sticle de suc carbogazos din malț și hamei. În fine, ceva mai multe, mult mai multe, dacă e s-o recunoaștem pe-aia dreaptă – nu degeaba mulți ne-am rătăcit (mințile) căutînd Boilerul, unde urmau restul (în)cîntărilor. Astfel, pe turbopop-erii Discoballs

i-am prins abia pe final de reprezentare. Judecînd după agitația de pe scenă și (mai ales) din public, norocoșii care au ajuns la timp pe Henri Barbusse au avut parte de un show dement. Nedry (UK) au preluat apoi friiele nopții, continuînd cu un dubstep light, tripat, cu tușe noisy, amintind în anumite

momente de Portishead, în altele de Crystal Castles. I-am prizat cu toții hipnotizați iremediabil. G-jira a încheiat noaptea în stil mare – ne-a torpilat fără respiro cu beaturi serioase și mixuri electrodelicioase pînă tîrziu, spre zori.

– Dan Vamanu

■ Fără limită

TIFF 2011 la Sibiu

TIFF Sibiu, aflat deja la cea de-a cincea ediție, va fi cu siguranță o experiență aparte anul acesta. Între 15 și 19 iunie sibienii vor putea viziona filme-eveniment pentru marele public, proiectate în aer liber, cele mai recente producții românești și o serie de filme care leagă cinematografia de alte arte – catego-

rie creată pornind de la ideea de a organiza proiecții pe o tematică specială la toate edițiile următoare începînd cu aceasta. În afară de proiecțiile care vor avea loc pentru prima dată în Piața Mare din Sibiu, Teatrul Gong și Music Pub vor găzdui atît filme cît și evenimente. Titlurile cele mai atractive vor fi probabil *Ursul* în regia lui

Dan Chișu și *The Way Back* în regia lui Peter Weir cu Dragoș Bucur într-unul din rolurile principale, alături de Ed Harris și Colin Farrell. De asemenea nu trebuie rateate proiecțiile exclusive de la TIFF Sibiu 2011, printre care *Exit through the Gift Shop* (un documentar excelent realizat de celebrul artist stradal Banksy), *Principii de viață* (film de personaj în regia lui Constantin Popescu cu Vlad Ivanov în rolul principal) și *Moartea obosită* a lui Fritz Lang în acompaniemen-

tul ansamblului Einueia. Și în acest an, la unele dintre proiecțiile TIFF vor fi prezenți membrii echipelor de filmare – regizori, actori, producători și scenariști.

ÎNCEPÎND DE AZI, **APERITIFF-UL SPECIAL** ESTE DE VÎNZARE LA TOATE PUNCTELE TIFF, ÎN TOATE CINEMATOGRAFELE TIFF ȘI LA TIFF SHOP.

Conține DVD cu 8 scurt metraje românești recente.

Preț: 15 lei.

It includes a DVD with 8 new Romanian short films.

Price: 15 lei.

STARTING TODAY, **APERITIFF SPECIAL** EDITION IS AVAILABLE AT ALL TIFF POINTS, IN TIFF CINEMAS AND AT TIFF SHOP.

Vrei să joci în echipa TIFF sau să mergi pe stradă și să fii recunoscut drept tiffar?

SÂMBĂTĂ, 11 iunie, găsești în toate punctele TIFFshop, cele 2 echipamente de fotbal 10 TIFF inspirate de echipele clujene și orice model de tricou la prețuri promoționale!

Horia-Roman Patapievici
president of EUNIC
June 2010 - June 2011

www.eunic-online.eu

Ce ar putea să se afle în această valiză:

- diamante de contrabandă
- 250.000 de euro
- un costum de supererou.

Puterea poveștilor bine spuse: De Neprețuit™

MasterCard crede că talentul de a povesti poate transforma orice lucru banal în ceva captivant.

MasterCard – Sponsor al poveștilor de la TIFF 2011

**HOUSTON,
ÎI BAI.**

**Clujenii apreciază
filmele bune. Și noi.
Vodafone e partener TIFF**

power to you

HBO®

Suntem de 10.

